

„Dumnezeu are legitimație de presă”

scris-a Patrick Andre de Hillerin pe coperta unei cărți, stârnind invidia unora pentru un titlu așa de șugubăț-obiectiv, dar și curiozitatea oamenilor din popor, care s-au adunat la Casa Avramide, să vadă ce și cum.

Au fost cam toți împătimitii de carte - din ce în ce mai puțini, pe plan mondial, nu foarte mulți pe plan local, dar destui să umple elegantul salon unde mai vin atari petrecăreți. Curios și eu ca fitece ființă „cu față umană”, m-am strecurat printre semeni să aflu: are Dumnezeu patalama de gazetar, ori ba? Patrick zice c-ar avea, **Ionuț Paul Ștefan** - ca actor ce se află, încercat-a și el să convingă auditoriul, **Paul Prisada** - amintindu-și, nu știm prin ce minune, cât de convingătoare sună argumentele puse pe muzică, ne-a (în)cântat cu melopei de odinioară, iar **Dan Arhire** avu - la cererea lui Patrick, o părere. Pe care o redăm mai jos, așa precum a scris-o cu umor amar și oarece nostalgie lacaresubscriemîntruncuvânt

Dan Arhire

O carte despre presă - iată un demers foarte interesant! - mi-am spus când am citit câteva cuvinte despre cartea pe care Patrick Andre de Hillerin . Totuși, cred că apetitul publicului cititor, atât cât mai e el, pentru un astfel de demers este destul de redus, căci, din păcate, redus este și apetitul pentru presă al aceluiași public. Am citit cartea și a fost, pentru mine, un soi de recapitulare a ultimilor 26 de ani prin care, ca „presar”, am trecut vijelios, prea vijelios ca să nu-mi duc mâna la gură a uimire când

Anume acele categorii fără raportarea la care jurnalistul de opinie n-ar putea opera jocul pe care el îl crede atât de important, atât de util societății, care îi dă sentimentul participării la o bătălie permanentă în calitate de ultim combatant în tranșeele adevărului, cu reductibila sa armă - cuvântul. „Pentru că, - spune Patrick - oricât de tare ai fi, dacă n-ai cuvânt, nu exiști.” Gazetarul de bunăcredință, căci despre el vorbim, nu spune doar ceea ce vede, el pune umărul, contribuie, nu se extrage, ci face parte. Păcătuiește sau nu, își va pune odată și odată

de, așa e bine pentru viitorul nostru (...). și, după toate astea, după 16 ani, încep să aflu că în stânga și-n dreapta au început să se dărâme scolurile, să se fărâmițeze marmura și să se topească bronzurile la care taman terminasem de lucrat.” (pag. 49).

Dincolo de aceștia, dincolo de această credință devenită o veritabilă problemă de conștiință, dincolo de existența ei, nu rămâne în presă altceva decât dorința de a câștiga, ca în oricare altă meserie; atunci, ceea ce numim conștiință devine, așa cum atât de clar se poate observa asta de un timp destul de îndelungat, o categorie traficabilă, aidoma rinichilor, ficatului, plămânilor, spermei și uterului, o sursă de câștig. Când dispare din timpul ei precum a dispărut și pick-up-ul din timpul lui, presa scrisă, categoria de elită a presei, singura rafinată în secole de istorie, își omoară slujitorii spre a nu cădea vii în mâinile vrăjmașilor - uitarea și ignorarea plată și absolută. Cei care se sustrag execuției vor vinde ceea ce mai e de vândut, adică marfa care mai are căutare, în consecință orice altceva în afara tirajului sau a spațiului publicitar. În anul 1990 ziarul local Delta avea 5 apariții pe săptămână, luna nu apărea căci duminica era zi liberă și ziaristii se odihneau, nu avea concurență și scotea un tiraj zilnic de 30 000 de exemplare, cu un retur între 9 și 11 la sută; în anii din urmă, când Tulcea avea trei cotidiene, toate la un loc vindeau în jur de 1000 de exemplare pe zi.

privesc înapoi. Cartea îmi vorbește mie despre lucruri cunoscute, traversate și rumegate la vremea lor, redășteptând fiorul veștejit al unui timp în care o grămadă de lucruri păreau posibile. Când spun o grămadă de lucruri mă refer la anumite categorii despre care credeam, odinioară, că există cu adevărat, cum ar fi justiția socială, binele public, opinia publică sau chiar democrația.

această întrebare. Cei mai corecți - dintre aceia, doar, care își vor pune întrebarea - vor spune aidoma lui Patrick: „Saisprezece ani și ceva am pus și eu umărul la ridicarea altor statui în locul celei a lui Lenin. Am dat o mână de ajutor la construirea unor mituri recente, a unor imagini frumoase, menite să ia mințile alegătorilor. Când nu mi-a plăcut ceva, am tăcut mâlc, preferând să dau în ăilanți că

Epoca presei scrise a apus, cred, cu desăvârșire, indiferent cât timp de aici înainte vor mai supraviețui unele titluri. Cititorii, sau cei pe care oamenii din presă au naivitatea de a-i numi încă așa, nu observă ziarul nici când acesta trăiește, nici când acesta nu mai trăiește. În mod firesc și justificat, el nu se întreabă niciodată cum trăiește, sau cum de nu mai trăiește acesta.

Ionuț Paul Ștefan

Într-un text splendid, la o întâlnire imaginară cu cei pe care îi servește, gazetarul lui Patrick le spune acestora, la încheierea la fel de imaginativului său discurs: „- Trebuie să plec, dar nu uitați: înainte de a ieși din sală, cumpărați-mi ziarul! Nu pot lupta pentru voi cu burta goală!” (pag. 10).

Mă amuză momentele în care oameni pe care nu îi cunosc mă opresc pe stradă solicitându-mi sprijinul gazetăresc pentru rezolvarea unor probleme apărute în relația lor cu diverse autorități. Când le spun că ziarul ACUM s-a închis de cinci ani, nu par a avea nici măcar o mititică jenă pentru ignorarea acestei realități, care vorbește despre totalul lor dezinteres în ce privește cititul presei. M-a amuzat, de asemenea, când un artist local, un distins om de cultură, m-a mustrat că nu sunt în stare să fac mai citit, mai atrăgător, ziarul ACUM, propunându-mi ca el, care este un fin cunoscător al pre-

sei locale pe care o urmărește cu regularitate și în întregime, să se ocupe contra unui modest onorariu, de remedierea acestui impediment. I-am mulțumit pentru sprijinul pe care dovedea că vrea să îl acorde - aproape dezinteresat - căzutei presei locale și l-am rugat să vină cât mai curând cu primul articol pe care mi-l propusese. Distinsul om de cultură tulcean a tratat cu aceiași seriozitate propunerea mea, acceptând cu îngăduință. Până în ziua de astăzi el nu m-a mai căutat cu articolul propus, deși sunt convins că nici acum nu știe că ziarul ACUM, pe care el declară că îl citește zilnic, nu mai apare de cinci ani!

Spre deosebire de Patrick, eu nu cred în viitorul presei scrise, consecutive prăbușirii presei on-line; cred că ea deja este moartă și, în consecință, s-a rupt veriga ce ar fi permis resuscitarea. În opinia mea, astăzi ar trebui îndeplinite cel puțin două condiții, excluzându-le din această discuție, acum, pe cele de natură economică: ar trebui ca ziaristul să fi citit cu pasiune până să devină gazetar, iar cititorul să fi citit cu pasiune până să devină cititor de presă; s-ar produce, astfel, întâlnirea lor pe terenul comun al unor lucruri nerostite, dar subînțelese, accesibile inițiaților. Dar asta e doar o ipoteză utopică, din păcate! Poate, vreodată, un grup entuziast de heirupiști frumoși dar paraleli cu natura lucrurilor, vor decreta că au reînviat presa scrisă pentru o mică elită a unor mofturoși cultural scifosiți, cam cum se întâmplă în acești ani cu clamata „reînviere a Sânzienelor” sau a iei românești. Le va trece repede, însă! Căci, în realitate, nu este așa cum ne lasă să înțelegem un gazetar local, din actuala presă, cum că orice poate fi reînviat! El a ales drept titlu pentru o

știre următoarea grozăvie: „La Niculițel/ Cele mai vechi vestigii ale creștinismului în Dobrogea au fost readuse la viață!”. În realitate, Filipos, Zoticos, Atalos și Camasis își dorm somnul de veci netulburați, în cazul în care, acolo unde sunt, nu citesc presa de astăzi din zona martirajului. De aceea sunt puțin trist, după citirea cărții lui Patrick, descoperindu-l gazetar de presă scrisă prin natură, structură, cultură și pasiune, deci oarecum condamnat. Cei din această categorie nu vor mai fi niciodată cu aceiași plăcere și bucurie altceva, căci ar însemna să coboare, indiferent pentru ce ar opta! Dar, tot el e de vină: a citit de mic! Asta, astăzi, îl costă și îl trimite înapoi, în propriul text, solidar cu istoria închisă și parafată: „Până prin 96, secolul trecut, încă se

Paul Prisada

mai scria și se vorbea cât de cât bine”, spune el, la pagina 19 a cărții. Secolul acela a trecut și odată cu el un mileniu întreg. Spre a vedea cât de departe suntem de acel timp, nu trebuie să privim înapoi, ci înainte spre ceea ce se întrevede. Acolo putem vedea și legitimația lui Dumnezeu, sub formă de implant subcutanat, imposibil de lăsat gaj la bar, atunci când, gazetar pârlit fiind, nu-ți mai ajung banii de bere!

23-10-2015

Nota redacției

Adăugăm – spre știința celor care n-au fost acolo și spre a ne pune bine cu oamenii de bine, că: evenimentul a fost gândit și răzgândit – până a-i da de socoată, de dumnealui Paul Prisada și președinte al *Așezământului Cultural Câinele Enot*, dimpreună cu Patrick – deci vice, alături, dar împreună cu ICEM, pre numele întreg: Institutul de Cercetări Eco-Muzeale din orașul nostru.

Fost-a în ultimul pătrar al lui Brumărel, într-o frumoasă seară de toamnă, dovadă că Patrick avu noroc: să-și vândă munculița cu autograf, cum bine se observă din poza de față.